

LAKIALOITE 118/2006 vp

Laki maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Maatalousyrittäjien työkyky- ja jaksamisongelmat ovat tulleet esille useissa tutkimuksissa. Hallitusohjelmassa on todettu, että lomituspäijärjestelmää kehitetään kiinnittäen huomiota viljelijöiden jaksamiseen. Näin ei ole kuitenkaan tapahtunut. Maatalousyrittäjien määrän vähenemisen myötä tilakoot ja hoidettavat karjat ovat suurentuneet, ja se on lisännyt työn rasittavuutta. Työterveyslaitoksen "Työterveys ja maatalous Suomessa 2004" -tutkimuksessa todettiin, että maatalousyrittäjät kokivat terveydentilansa ja työkykynsä heikommiksi kuin muu työssäkäyvä väestö. Maatalousyrittäjistä lähes puolet piti työtään ruumiillisesti melko tai hyvin rasittavana. Maatalousyrittäjien työkyky oli selvästi huonompi kuin muiden yrittäjien tai palkansaajien.

Työryhmän käsityksen mukaan maatalousyrittäjien työkykyä voidaan ylläpitää ja edistää lomituspäijärjestelmää kehittämällä. Lomatoikeuden laajentamisella on myös mahdollisuus turvata maaseudun työllisyystilannetta tehokkaalla tavalla. Maatalousyrittäjien lomituspäijärjestelmä työllistää noin 5 700 vakinaista lomittajaa, ja eräiden arvioiden mukaan yhden lomapäivän lisäys merkitsisi 150:tä uutta lomitustyöpaikkaa. Lomituksen keskimääräisen päiväkustannuksen arvioidaan olevan noin 140 euroa. Ehdotettu muutos lisää lomituspäijärjestelyn kustannuksia noin 4,5 miljoonalla eurolla vuodessa.

Turkiselinkeino on 1990-luvun lamakauden jälkeen vakiintunut nykyiseen tasoonsa, ja toiminta tarhoissa perustuu pitkäaikaiseen ja luottelliseen suunnitteluun. Elinkeinolla on suuri taloudellinen sekä työllistävä merkitys monille

pienemmille kunnille. Tämän vuoksi on elintärkeää luoda edellytykset tarhaustoiminnan jatkumiselle myös pitkällä tähtäyksellä. Koska elinkeinonharjoittajien keski-ikä on viime vuosina noussut, olisi mitä tärkeintä saada nuorempi sukupolvi kiinnostumaan toiminnan jatkamisesta. Työn vastapainoksi tarvitaan mahdollisuus vapaa-aikaan. Karjatilantavoin myös työt turkistarhassa sitovat yrittäjänsä ympärivuotisesti. Siitä huolimatta turkistarhaajalla ei vielä ole lakisääteistä oikeutta vuosilomaan. Turkistarhaajien lomituspäijärjestelmän seurauksena koko maassa syntyisi arviolta noin 140 uutta lomittajatyöpaikkaa. Turkistuottajien lomituspäijärjestelyn nettokustannukset ovat Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen laskelmien mukaan aluksi noin 0,5 miljoonaa euroa.

Lakialoitteessa ehdotetaan, että maatalousyrittäjällä tulisi olla oikeus saada lomituspäijärjestelyn kalenterivuoden aikana vuosilomaa varten 25 päivän ajaksi. Ehdotettu muutos merkitsee karjataloutta harjoittavan maatalousyrittäjän vuosiloman pidentämistä yhdellä päivällä 1.1.2007 lukien. Lakialoitteen perustelutekstin mukaisesti on myös välittömästi ryhdyttävä lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin, jotta turkistarhaajille luodaan oikeus vuosilomaan. Kokoomuksen eduskuntaryhmä edellyttää, että maatalouden rakennemuutos ja maatalousyrittäjän ammatin luonteen muuttuminen otetaan huomioon lainsäädännössä.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä on jättänyt asiasta talousarvioaloitteen vuoden 2007 budjet-tiesitykseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 6 §, sellaisena kuin se on laissa 1141/2002, seuraavasti:

6 §

Oikeus vuosilomaan

veluja kalenterivuoden aikana vuosilomaa varten 25 päivän ajaksi.

Edellä 4 §:ssä tarkoitettulla maatalousyrittäjällä on oikeus hakemuksesta saada lomituspal-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2007.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2006

Jyri Häkämies /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Kaarina Dromberg /kok
Leena Harkimo /kok
Pertti Hemmilä /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Anne Holmlund /kok
Marjukka Karttunen /kok
Jyrki Katainen /kok
Jari Koskinen /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Esko Kurvinen /kok
Kalevi Lamminen /kok
Jere Lahti /kok
Jouko Laxell /kok
Suvi Lindén /kok
Marjo Matikainen-Kallström /kok
Olli Nepponen /kok
Tuija Nurmi /kok

Heikki A. Ollila /kok
Reijo Paaanen /kok
Maija Perho /kok
Lyly Rajala /kok
Paula Risikko /kok
Martin Saarikangas /kok
Petri Salo /kok
Sari Sarkomaa /kok
Kimmo Sasi /kok
Arto Satonen /kok
Timo Seppälä /kok
Juhani Sjöblom /kok
Marja Tiura /kok
Irja Tulonen /kok
Raija Vahasalo /kok
Jan Vapaavuori /kok
Ahti Vielma /kok
Jari Vilén /kok
Lasse Virén /kok
Ben Zyskowicz /kok